

Voorwoord

Wie kent ze nog? Wie kent nog de kleurrijke affiches waarmee in een ver parlementair verleden de verschillende politieke partijen tijdens verkiezingstijd vochten om de aandacht van de kiezer, om maar gezien te worden? Die posters zijn tegenwoordig niet of nauwelijks meer in het straatbeeld terug te vinden. Destijds werden ze overal op geplakt: op muren, schuttingen en op de grote ronde aanplakzuilen in het midden van pleinen en plantsoenen, waarop buiten verkiezingstijd de voorstellingen in theaters werden aangekondigd of reclame werd gemaakt voor allerhande producten. Afhankelijk van de grootte van de partij en de beschikbare financiële middelen om in de campagne te stoppen, werden deze posters door professionele bureaus op in het oog springende plaatsen geplakt, of door partijleden op een opvouwbare behangtafel van lijm voorzien en opgehangen. De politieke posters waren een blikvanger en stemmentrekker ineen. Aanvankelijk vooral met symbolische voorstellingen en later met meer actuele onderwerpen en korte leuzen werd de aandacht van de voorbijganger getrokken, lang voordat de ‘onliner’ een bekend begrip werd.

Bij dit twaalfde lustrum van de vvd heeft historicus Gerrit Voerman, directeur van het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) van de Rijksuniversiteit Groningen, waar veel van de liberale affiches te vinden zijn, een overzicht gemaakt van de mooiste posters uit de geschiedenis van de vvd en haar voorlopers. Bij de voorbereidingen voor het boek en de selectie van het materiaal werd hij zeer geholpen door Lucas Osterholt, de eerder door het hoofdbestuur benoemde honorair archivaris van de vvd. Op aansprekende wijze heeft Voerman aan de hand van deze affiches geprobeerd te beschrijven wat nu het ‘eigen’ karakter van de vvd en haar liberale voorlopers was. Zo is een mooi boek ontstaan, dat mede door het hoofdbestuur van de vvd werd mogelijk gemaakt, als aandenken aan het zestigjarig bestaan van onze partij.

Veel leesplezier gewenst!

Jan van Zanen
partijvoorzitter vvd